

DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ
W STARYM KRASZEWIE

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2017 r., poz. 2198 ze zm.)
Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2017 r., poz. 2198 ze zm.)
– art. 44b ust. 8 pkt 1.art. 44b ust. 8 pkt 1.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U z 2017 r., poz. 59 ze zm.)Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U z 2017 r., poz. 59 ze zm.)
– art. 127 ust. 3.art. 127 ust. 3.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1534) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1534) – § 2.– § 2.

Dostosowanie wymagań:

- powinno dotyczyć głównie form i metod pracy z uczniem, zdecydowanie rzadziej treści nauczania
- nie może polegać na takiej zmianie treści nauczania, która powoduje obniżanie wymagań wobec uczniów z normą intelektualną
- nie oznacza pomijania haseł programowych, tylko ewentualne realizowanie ich na poziomie wymagań koniecznych lub podstawowych
- nie może prowadzić do zejścia poniżej podstawy programowej, a zakres wiedzy i umiejętności powinien dać szansę uczniowi na sprostanie wymaganiom kolejnego etapu edukacyjnego

Ogólne zasady postępowania z uczniem z dysleksją rozwojową

1. **Unikać głośnego odpytywania z czytania przy całej klasie;** wskazówka ta dotyczy przede wszystkim dzieci młodszych. Jeśli nauczycielowi dla oceny umiejętności ucznia niezbędne jest głośne czytanie, należy przeprowadzić je na przerwie, po zakończeniu lekcji
2. **Ograniczać czytanie obszernych lektur do możliwości ucznia** (np. do rozdziałów istotnych ze względu na omawianą tematykę), akceptować korzystanie z nagrań fonicznych, w wyjątkowych przypadkach z ekranizacji, jako uzupełnienia samodzielnie przeczytanych rozdziałów
3. **Kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń,** szczególnie podczas sprawdzianów (wolne tempo czytania, słabe rozumienie

jednorazowo przeczytanego tekstu może uniemożliwić wykazanie się wiedzą z danego materiału)

4. Ze względu na wolne tempo czytania lub/i pisania **zmniejszyć ilość zadań (poleceń) do wykonania** w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużyć czas pracy dziecka. Formy te należy stosować zamiennie – uczeń pozostawiony w klasie dłużej niż rówieśnicy, narażony na komentarze z ich strony, sam zacznie rezygnować z dodatkowego czasu
5. **Ograniczać teksty do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek**, których nie ma w podręczniku; jeśli to możliwe dać dziecku gotową notatkę do wklejenia. Zalecenie to jest szczególnie istotne w przypadku dzieci małych lub starszych, u których stwierdzono dysgrafię
6. **Pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości**, wskazane jest, zatem stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami – pozwoli to uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisania
7. **Wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych**. Sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się często i dotyczyć krótszych partii materiału. Pytania kierowane do ucznia powinny być precyzyjne
8. **W przedmiotach ścisłych** podczas wykonywania ścisłych operacji wymagających wielokrotnych przekształceń, należy umożliwić dziecku ustne skomentowanie wykonywanych działań. **W ocenie pracy ucznia wskazane jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego**. W przypadku prac pisemnych z przedmiotów ścisłych i im pokrewnych, nauczyciel powinien zwrócić uwagę na graficzne rozplanowanie sprawdzianów – pod treścią zadania powinno być wolne miejsce na rozwiązanie. Pozwoli to uniknąć niepotrzebnych pomyłek przy przepisywaniu zadań na inną stronę np. gubienia, mylenia znaków, cyfr, symboli, tak charakterystycznych dla dzieci z dysleksją. Materiał programowy wymagający znajomości wielu wzorów, symboli, przekształceń można podzielić na mniejsze partie. Tam, gdzie jest taka możliwość, pozwolić na korzystanie z gotowych wzorów, tablic itp.

Unikać wyrywania do odpowiedzi. Jeśli to możliwe uprzedzić ucznia (na przerwie lub na początku lekcji), że będzie dzisiaj pytany. W ten sposób umożliwiamy dziecku

przypomnienie wiadomości, skoncentrowaniu się, a także opanowanie napięcia emocjonalnego często blokującego wypowiedź

9. **Dobrze jest posadzić dziecko blisko nauczyciela**, dzięki temu zwiększy się jego koncentracja uwagi, ograniczeniu ulegnie ilość bodźców rozpraszających, wzrośnie bezpośrednia kontrola nauczyciela, bliskość tablicy pozwoli zmniejszyć ilość błędów przyprzepisywaniu
10. **Złagodzić kryteria wymagań z języków obcych.** Uczeń mający problemy z opanowaniem ojczystego języka prawie zawsze ma trudności z mówieniem, rozumieniem, czytaniem i pisaniem w języku obcym
11. **Podczas oceny prac pisemnych nie uwzględniać poprawności ortograficznej lub oceniać ją opisowo.** Należałoby pozwolić uczniom na korzystanie ze słowników ortograficznych podczas pisania wypracowań, prac klasowych. Postępy w zakresie ortografii sprawdzać za pomocą dyktand z komentarzem, okienkiem ortograficznym, pisania z pamięci. Zakres sprawdzianu powinien obejmować jeden rodzaj trudność ortograficznych - umożliwi to skoncentrowanie się na zagadnieniu, tym samym zmniejszając ilość błędów i dając poczucie sukcesu
12. **W przypadku ucznia z dysgrafią wskazane jest akceptowanie pisma drukowanego**, pisma na maszynie, komputerze, zwłaszcza prac obszernych (wypracowań, referatów). Nie należy również oceniać estetyki pisma, np w zeszytach. Jeśli pismo dziecka jest trudne do odczytania, można zamienić pracę pisemną na wypowiedź ustną.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DLA UCZNI

DYSLEKTYCZNEGO Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW NAUCZANIA

JĘZYK POLSKI

Symptomy trudności

- trudności w opanowaniu techniki czytania tj.: głoskowanie, sylabizowanie, przekręcanie wyrazów, domyślanie się, wolne lub nierówne tempo, pauzy, nie zwracanie uwagi na interpunkcję
- niepełne rozumienie treści tekstów i poleceń, uboższe słownictwo
- trudności w pisaniu, szczególnie ze słuchu, liczne błędy np.: mylenie z-s, d- t, k-g
- błędy w zapisywaniu zmiękczeń, głosek i-j

- błędy w zapisywaniu głosek nosowych ą - om, ę -em
- opuszczanie, dodawanie, przestawianie, podwajanie liter isylab
- błędy gramatyczne w wypowiedziach ustnych i pisemnych
- trudności w formułowaniu wypowiedzi pisemnych na określony temat
- trudności w uczeniu się ze słuchu na lekcji, korzystaniu z wykładów, zapamiętywaniu, rozumieniu poleceń złożonych, instrukcji
- trudności z zapamiętaniem liter alfabetu, mylenie liter podobnych kształtem l-t-l
- mylenie liter zbliżonych kształtem, lecz inaczej ułożonych w przestrzeni b-d-g-p,w-m
- opuszczanie drobnych elementów graficznych liter /kropki,kreski/
- błędy w przepisywaniu i pisaniu z pamięci
- nieprawidłowe trzymanie przyborów do pisania
- wolne tempo pisania, męczliwość ręki
- niekształtne litery, nieprawidłowe łączenia - obniżona czytelność pisma
- trudności z zagospodarowaniem przestrzeni kartki

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- nie wymagać, by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst, wskazywać wybrane fragmenty dłuższych tekstów do opracowania w domu i na nich sprawdzać technikę czytania
- dawać więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu
- starać się w miarę możliwości przygotowywać sprawdziany i kartkówki w formie testów
- czytanie lektur szkolnych lub innych opracowań rozłożyć w czasie, pozwalać na korzystanie z książek "mówionych"
- uwzględniać trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem, dawać więcej czasu, instruować lub zalecać przeczytanie tekstu wcześniej w domu
- częściej sprawdzać zeszyty szkolne ucznia, ustalić sposób poprawy błędów, czuwać nad wnikliwą ich poprawą, oceniać poprawność i sposób wykonania prac

- dać uczniowi czas na przygotowanie się do pisania dyktanda poprzez podanie mu trudniejszych wyrazów, a nawet wybranych zdań, które wystąpią w dyktandzie; można też dawać teksty z lukami lub pisanie z pamięci
- dyktanda sprawdzające można organizować indywidualnie
- w przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisemnych uczyć tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie)
- pomagać w doborze argumentów, jak również odpowiednich wyrażen i zwrotów
- obniżać kryteria oceniania błędów ortograficznych
- nie oceniać graficznej strony pisma
- podać uczniom jasne kryteria oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wyводу, treść, styl, kompozycja itd.)
- dawać więcej czasu na prace pisemne, sprawdzać, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek
- w przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytać ucznia ustnie
- pozwalać na wykonywanie prac na komputerze
- usprawniać zaburzone funkcje w czasie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych

MATEMATYKA, FIZYKA, CHEMIA

Symptomy trudności

- nieprawidłowe odczytywanie treści zadań tekstowych
- niepełne rozumienie treści zadań, poleceń
- trudności z wykonywaniem działań w pamięci, bez pomocy kartki
- problemy z zapamiętywaniem reguł, definicji, tabliczki mnożenia
- problemy z opanowaniem terminologii (np. nazw, symboli pierwiastków i związków chemicznych)
- błędne zapisywanie i odczytywanie liczb wielocyfrowych (z wieloma zerami i miejscami po przecinku)
- przestawianie cyfr (np. 56-65)
- nieprawidłowa organizacja przestrzenna zapisu działań matematycznych, przekształcania wzorów
- mylenie znaków działań, odwrotne zapisywanie znaków nierówności

- nieprawidłowe wykonywanie wykresów funkcji
- trudności z zadaniami angażującymi wyobraźnię przestrzenną w geometrii
- niski poziom graficzny wykresów i rysunków, nieprawidłowe zapisywanie łańcuchów reakcji chemicznych

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- naukę tabliczki mnożenia, definicji, reguł wzorów, symboli chemicznych rozłożyć w czasie, często przypominać i utrzymywać
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzi, że uczeń będzie pytany
- w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań
- uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr, zapisywaniem reakcji chemicznych itp.
- materiał sprawiający trudność dłużej utrzymywać, dzielić na mniejsze porcje
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych
- oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna.

GEOGRAFIA. BIOLOGIA. HISTORIA

Symptomy trudności

- trudności z zapamiętywaniem nazw geograficznych, terminologii z biologii (dłuższe nazwy, nazwy łacińskie), nazwisk z historii
- trudności z opanowaniem systematyki (hierarchiczny układ informacji)
- zła orientacja w czasie (chronologia, daty)
- trudności z czytaniem i rysowaniem map geograficznych i historycznych
- trudności z orientacją w czasie i w przestrzeni (wskazywanie kierunków na mapie i w przestrzeni, obliczanie stref czasowych, położenia geograficznego, kąta padania słońca itp.)

- problemy z organizacją przestrzenną schematów irysunków
- trudności z zapisem i zapamiętaniem łańcuchów reakcji biochemicznych

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- uwzględniać trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk, dat
- w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobyć z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać
- częściej powtarzać i utrwalać materiał
- podczas uczenia stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające zapamiętywanie
- wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania
- zróżnicować formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia
- przeprowadzać sprawdziany ustne z ławki, niekiedy nawet odpytywać indywidualnie często oceniać przedmiotowe

MUZYKA. PLASTYKA. WYCHOWANIE FIZYCZNE. TECHNIKA

Symptomy trudności

- trudności z czytaniem nut, odtwarzaniem rytmu, śpiewaniem, tańczeniem
- trudności z rysowaniem (rysunek schematyczny, uproszczony) i organizacją przestrzenną prac plastycznych
- obniżony poziom wykonania prac plastycznych i technicznych (dobra własna inwencja twórcza i wyobraźnia)
- mylenie prawej i lewej strony
- trudności z opanowaniem układów gimnastycznych (sekwencje ruchowe zorganizowane w czasie i przestrzeni)
- trudności w bieganiu, ćwiczeniach równoważnych
- trudności w opanowaniu gier wymagających użycia piłki (siatkówka, koszykówka, tenis ziemny i stołowy, itp.)
- niechęć do uprawiania sportów wymagających dobrego poczucia równowagi (deskorolka, narty, snowboard)

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- uwzględnianie trudności ucznia
- w miarę możliwości pomaganie, wspieranie, dodatkowo instruowanie, naprowadzanie, pokazywanie na przykładzie
- dzielenie zadania na etapy i zachęcanie do wykonywania małutkimi krokami
- śpiewanie w parze, grupie, ograniczanie śpiewania solo, czy wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność
- dawanie więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwe udzielanie instruktażu
- ocenianie stosunku ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłku, przygotowania do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp.
- podczas rywalizacji uwzględnianie możliwości ucznia i jego szansy na sukces.

JEZYKI OBCE

Symptomy trudności

- trudności z zapamiętaniem słówek, struktur gramatycznych
- problemy z budowaniem wypowiedzi ustnych
- trudności z rozumieniem i zapamiętywaniem tekstu mówionego
- problemy z odróżnianiem słów podobnie brzmiących
- błędy w pisaniu- trudności z odróżnianiem wyrazów podobnych- gubienie drobnych elementów graficznych, opuszczanie i przestawianie liter
- trudności z poprawnym pisaniem, pomimo dobrych wypowiedzi ustnych
- kłopoty z zapisem wyrazów w poprawnej formie gramatycznej
- gubienie drobnych elementów graficznych, opuszczanie i przestawianie liter
- trudności z poprawnym pisaniem, pomimo dobrych wypowiedzi ustnych
- kłopoty z zapisem wyrazów w poprawnej formie gramatycznej

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- precyzyjne określanie wymagań podstawowych i możliwości rozwijania umiejętności ponadpodstawowych
- podczas odpowiedzi dawanie więcej czasu na zastanowienie się i przypomnienie słówek, zwrotów
- wydłużenie czasu na opanowanie określonego zestawu słówek
- w fazie prezentacji leksyki wolniejsze tempo wypowiedzanych słów i zwrotów, a nawet wypowiedzanie ich przesadnie poprawnie

- objaśnianie nowych wyrazów za pomocą polskiego odpowiednika, w formie opisowej, podania synonimu, antonimu, obrazka, tworzenia związku z nowym wyrazem
- w zapamiętywaniu pisowni stosowanie wyobrażenia wyrazu, pisanie palcem na ławce, pisanie ze zróżnicowaniem kolorystycznym liter
- przy odczytywaniu tekstu przez nauczyciela pozwalanie na korzystanie z podręcznika
- w nauczaniu gramatyki stosowanie algorytmów w postaci graficznej wykresów, tabeli, rysunków
- podczas prezentacji materiału zestawianie zjawisk gramatycznych języka polskiego ze zjawiskami gramatycznymi charakterystycznymi dla języka obcego
- wprowadzanie tematów dotyczących uczniów
- wydłużenie czasu na wypowiedzi ustne i prace pisemne
- liberalnie ocenianie poprawności ortograficznej i graficznej pisma
- ocenianie za wiedzę i wysiłek włożony w opanowanie języka.

Propozycje dostosowania dla uczniów z zaburzoną percepcją wzrokową, orientacją przestrzenną i lateralizacją

- zapropoowanie uczniowi miejsca w pierwszej ławce
- na sprawdzianach głośne odczytywanie przez nauczyciela zadań i poleceń
- stosowanie przejrzystego układu graficznego sprawdzianów
- umożliwienie zaznaczania uczniowi odpowiedzi na druku
- powiększenie rozmiaru arkusza i odstępów między wersami (Arial; czcionka 14; 1,5 odstępu)
- wprowadzenie znacznie uproszczonych schematów, tabel, wykresów, rysunków itp.
- brak oceniania poziomu graficznego prac pisemnych
- w przypadku z geometrii lub geografii stosowanie gotowych rysunków celem dokonania analizy porównawczej- test wyboru
- ocenianie wkładu pracy i zaangażowania, a nie jakość wykonywanych prac technicznych

Propozycje dostosowania dla uczniów z zaburzoną percepcją słuchową

- zapropoowanie uczniowi miejsca w pierwszej ławce
- stworzenie warunków komfortu akustycznego
- kierowanie do ucznia krótkich, prostych poleceń
- powtarzanie treści będąc zwróconym bezpośrednio i w kierunku ucznia
- zmniejszenie ilości materiału przyswajanego pamięciowo na rzecz jego dobrego rozumienia
- dzielenie tekstu dyktowanego na mniejsze partie
- unikanie zadania liczenia w pamięci skomplikowanych działań
- dostosowanie kryteriów oceniania czytania i recytowania z zastosowaniem intonacji, tempa i pauz do możliwości ucznia

- przy ocenianiu wypowiedzi ustnych obniżenie kryteriów oceniania ze względu na trudności w budowaniu wypowiedzi wielozdaniowych
- stosowanie obniżonych kryteriów oceniania błędów w pisowni, będących wynikiem zaburzonej funkcji słuchowej
- zapisywanie zadań domowe,
- ocenianie aktywności ucznia, wkład pracy, zainteresowania przedmiotem, systematyczności, pilności, stosunku do nauki.

DOSOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DLA UCZNIĄ Z ODCHYLENIAMI/ ZABURZENIAMI ROZWOJOWYMI Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW

Szczególne symptomy zaburzeń/ odchyleń rozwojowych:

- trudności z wewnętrzną organizacją nowo nabytej wiedzy i integrowaniem jej z już posiadaną (stąd wolne tempo uczenia się)
- trudności z generalizowaniem wiedzy oraz wykorzystywaniem jej w różnych dziedzinach
- trudności z opanowaniem materiału o charakterze abstrakcyjnym (ze względu na bardzo słabą pamięć krótkotrwałą dzieci te zdecydowanie łatwiej pracują i uczą się na materiale konkretnym)
- zaburzenia w umiejętności myślenia przyczynowo-skutkowego
- zakłócenia w dokonywaniu porównań między zbiorami (różnicowanie i szukanie podobieństw)
- trudności z umiejętnością odróżniania cech istotnych od nieistotnych
- trudności z dokonywaniem uogólnień, szczególnie o charakterze werbalnym.

Ogólne wymagania co do formy :

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
- pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie
- podawanie poleceń w prostszej formie
- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć
- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych
- wolniejsze tempo pracy
- szerokie stosowanie zasady pogłębłości
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie.

JEZYK POLSKI

Symptomy trudności

- słabe oceny pomimo starań i wysiłków ucznia
- trudności w czytaniu i pisaniu (trudności z kojarzeniem określonych dźwięków - głosek, z odpowiadającymi im symbolami –literami)
- trudności w rozumieniu czytanych treści
- trudności w samodzielnym wypowiedzianiu się, formułowaniu wniosków i sądów, w uogólnianiu, myśleniu symbolicznym (abstrakcyjnym)
- niski poziom rozwoju słowno - pojęciowego (odpowiada wcześniejszej fazie rozwoju)
- ubogie słownictwo, wadliwa struktura gramatyczna wypowiedzi ustnych i pisemnych
- słabsza sprawność manualna (rysunki, pismo mają niski poziomgraficzny)
- słaba umiejętność stosowania konwencjonalnych sposobówzapamiętywania
- duże problemy z przywoływaniem z pamięci odległych partii materiału (słaba pamięć długotrwała,operacyjna)
- trudności z selekcją i wychwyceniem myśli przewodniej w długich tekstach
- wolne tempo procesów umysłowych i działania

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie
- częst powtarzanie
- wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie lektury
- wprowadzanie dodatkowych środków dydaktycznych np. ilustracje, ruchomy alfabet
- odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego
- formułowanie pytań w formie zdań o prostej konstrukcji powołujących się na ilustrujące przykłady
- częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień

JEZYKIOBCE

Symptomy trudności

- trudności z prawidłową wymową
- trudności w zapamiętywaniu i/lub odtwarzaniu treści, słówek, zdań
- trudności w swobodnym wypowiedzianiu się na określony temat
- trudności w poprawnym czytaniu i pisaniu
- problemy z gramatyką

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- wskazanie wymagań podstawowych do sprawdzenia poziomu umiejętności
- zmniejszanie ilości słówek do zapamiętania
- pozostawianie większej ilości czasu na ich przyswojenie
- odpytywanie po uprzedzeniu, kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany
- wymagania w wypowiedzianiu się na określony temat ograniczyć do kilku krótkich, prostych zdań.

MATEMATYKA, FIZYKA, CHEMIA

Symptomy trudności

- trudności z wykonywaniem bardziej złożonych działań
- trudność z pamięciowym przyswajaniem i/lub odtwarzaniem z pamięci wyuczonych treści (np. tabliczka mnożenia, skomplikowane wzory, układy równań)
- problem z rozumieniem treści zadań
- potrzeba większej ilości czasu na zrozumienie i wykonanie zadania

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- częste odwoływanie się do konkretnych przykładów (np. graficzne przedstawianie treści zadań), szerokie stosowanie zasady pogłębienia
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej)
- podawanie poleceń w prostszej formie (dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części)
- wydłużanie czasu na wykonanie zadania

- podchodzenie do dziecka w trakcie samodzielnej pracy w razie potrzeby udzielenie pomocy, wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie samodzielnie wykonać
- potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału.

GEOGRAFIA, BIOLOGIA, HISTORIA

Symptomy trudności

- trudność w selekcji i wybraniu najważniejszych treści (tendencja do pamięciowego uczenia się wszystkiego pokolei)
- problem z zapamiętywaniem dat, nazwisk, nazw, miejscowości
- nieumiejętność przekrojowego wiązania faktów i informacji

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- w związku z dużym problemem w selekcji i wyborze najważniejszych informacji z danego tematu można wypisać kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosić o udzielenie na nie odpowiedzi). Podobnie postępować przy powtórkach
- pozostawianie większej ilości czasu na przygotowanie się z danego materiału (dzielenie go na małe części, wyznaczanie czasu na jego zapamiętanie i odpytywanie).

MUZYKA, WYCHOWANIE FIZYCZNE, PLASTYKA, TECHNIKA

Symptomy trudności

- nieborność ruchowa i trudności w wykonywaniu niektórych ćwiczeń (potrzeba dłuższego treningu, aby opanować dane ćwiczenie, rzucanie do celu itp.)
- trudności w zrozumieniu zasad i reguł różnych gier
- obniżony poziom prac plastycznych i technicznych (słabsza własna inwencja twórcza, wyobraźnia)
- trudność w zapisywaniu i odczytywaniu nut

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zapewnienie większej ilości ćwiczeń, aby uczeń opanował daną sprawność (w razie potrzeby zwolnienie z wykonania ćwiczeń przerastających możliwości ruchowe ucznia)

- wielokrotne tłumaczenie i wyjaśnianie zasad i reguł gier portowych
- podpowiadanie tematu pracy plastycznej czy technicznej, częste podchodzenie do ucznia, ukierunkowywanie w działaniu
- pozwalanie na korzystanie ze śpiewników, wzorów, zapisów nutowych
- liberalne ocenianie wytworów artystycznych ucznia
- w ocenianiu zwracanie większej uwagi na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy.

OGÓLNE ZALECENIA DLA RODZICÓW:

1. Uważnie obserwujcie rozwój dziecka.
2. Utrzymujcie systematyczny kontakt z nauczycielami, śledźcie postępy swojego dziecka w nauce.
3. Nie traktujcie swojego dziecka jak chorego, niezdolnego, czy leniwego.
4. Pracujcie z dzieckiem w domu, ale zachowajcie umiar w udzielaniu pomocy przy odrabianiu lekcji.
5. Pamiętajcie, że obniżenie kryteriów oceniania w pewnym zakresie, nie zwalnia dziecka z obowiązku pracy nad doskonaleniem danej umiejętności.
6. Jak najczęściej chwalcie dziecko za osiągnięcia, tym najlepiej zmobilizujecie je do pracy.
7. Zadbajcie o następujące czynniki: czas, miejsce i warunki nauki dziecka.

Bibliografia

1. M. Bogdanowicz, A. Andryjanek, *Uczeń z dysleksją w szkole. Poradnik nie tylko dla polonistów*, Gdynia 2004.
2. R. Czabaj, M. Dargiewicz., J. Studnicka, *ORTOGRAFFITI. Przewodnik dla nauczyciela*, Gdynia 2004.
3. M. Bogdanowicz, Czabaj R., *Modelowy system profilaktyki i pomocy psychologiczno- pedagogicznej ucznia z dysleksją*, Gdynia 2008.
4. W. Stachura, E. Kopczyńska, K. Lembicz, M. Banaszak, M. Matusz, *Prawa i obowiązki ucznia z dysleksją rozwojową*, śagań 2005.
5. Pedagog szkolny, *Dostosowanie wymagań edukacyjnych*, tekst wygenerowany z: <http://www.pedagog szkolny.pl>
6. Polskie Towarzystwo Dysleksji, *Dostosowanie wymagań edukacyjnych*, tekst wygenerowany z: <http://www.ptd.pl>